



АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

9 вересня 2019 року

м. Тернопіль

№ 69/ 17- рк\к

Про припинення дій, які
містять ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України розглянувши подання від 9 вересня 2019 року № 69-03/98п «Про виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції» встановила.

Тернопільським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України в ході розгляду заяви фізичної особи-підприємця Копанського І.І. щодо неправомірних дій Тернопільської обласної державної адміністрації (далі – Тернопільська ОДА) стосовно неукладання договору з переможцем конкурсу на перевезення пасажирів на внутрішньо-обласному автобусному маршруті Михайлівка-Борщів-Тернопіль, встановлено наступне.

Організатором перевезення пасажирів на внутрішньообласних маршрутах, що не виходять за межі Тернопільської області є Тернопільська обласна державна адміністрація в особі управління регіонального розвитку, інфраструктури та дорожнього господарства Тернопільської обласної державної адміністрації

Управління регіонального розвитку, інфраструктури та дорожнього господарства Тернопільської обласної державної адміністрації (місцезнаходження: вул. Грушевського, 8, м. Тернопіль, 4600), ідент. код 41368668, (**надалі – Управління**) включене до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – державна установа.

Дата державної реєстрації – 01.06.2017, номер запису – 1 646 102 0000 01 0836.

Основним видом діяльності є "Державне управління загального характеру" (КВЕД 84.11).

Управління є структурним підрозділом Тернопільської обласної державної адміністрації (надалі – ОДА), утворюється головою ОДА, входить до її складу і в межах області забезпечує виконання покладених на нього завдань.

Управління підпорядковане голові ОДА, а також підзвітне і підконтрольне Міністерству інфраструктури України (далі - Мінінфраструктури) та Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

Управління у своїй діяльності керується Конституцією та законами України актами Президента України і Кабінету Міністрів України, наказами Мінінфраструктури та інших центральних органів виконавчої влади, розпорядженнями голови ОДА, іншими нормативно-правовими актами, а також Положенням про управління регіонального розвитку, інфраструктури та дорожнього господарства ОДА (надалі - Положення), затвердженим розпорядженням голови ОДА від 30.05.2017 №319-од.

Основними завданнями Управління є забезпечення реалізації державної політики в галузях дорожнього господарства, транспорту та зв'язку на території області.

Відповідно до Положення Управління виконує ряд завдань серед яких, зокрема:

- формує у приміському та міжміському сполученні мережу автобусних маршрутів загального користування, що не виходять за межі території області;

- в межах повноважень, здійснює контроль за дотриманням законодавства у сфері автомобільного транспорту на території області;
- забезпечує організацію пасажирських перевезень на міжміських і приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території області;
- формує та веде реєстр міжміських і приміських автобусних маршрутів загального користування, які не виходять за межі території області;
- визначає умови пасажирських перевезень та організовує проведення конкурсу із визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про автомобільний транспорт» основним завданням державного регулювання та контролю у сфері автомобільного транспорту є створення умов безпечного, якісного й ефективного перевезення пасажирів та вантажів, надання додаткових транспортних послуг.

Державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані на:

- забезпечення балансу інтересів держави, органів місцевого самоврядування, користувачів транспортних послуг та підприємств, установ, організацій, інших юридичних та фізичних осіб - суб'єктів господарювання на автомобільному транспорті незалежно від форм власності;
- захист прав споживачів під час їх транспортного обслуговування;
- захист національного ринку транспортних послуг та суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту;
- створення рівних умов для роботи всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту, обмеження монополізму та розвиток конкуренції..

Згідно із статтею 6 Закону України «Про автомобільний транспорт» обласні державні адміністрації формують у приміському та міжміському сполученні мережу автобусних маршрутів загального користування, що не виходять за межі території області, та здійснюють в межах своїх повноважень контроль за дотриманням законодавства у сфері автомобільного транспорту на відповідній території.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» забезпечення організації пасажирських перевезень покладається, зокрема, на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути), - на обласні державні адміністрації;

Згідно із статтею 43 Закону України «Про автомобільний транспорт» визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах.

Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 (надалі – Порядок) який визначає процедуру підготовки та проведення таких конкурсів.

У конкурсі на визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування можуть брати участь автомобільні перевізники, які мають ліцензію на той вид послуг, що виносять на конкурс, на законних підставах використовують у достатній кількості сертифіковані автобуси відповідного класу, відповідають вимогам, викладеним у статті 34 Закону України «Про автомобільний транспорт».

Організатор перевезень визнає переможцем конкурсу з перевезення пасажирів на внутрішньообласних, внутрішньорайонних та міських автобусних маршрутах того перевізника-претендента, який за результатами розгляду набрав найбільшу кількість балів відповідно до системи оцінки пропозицій перевізників-претендентів, підготовлених конкурсним комітетом.

В ході розгляду заяви встановлено, що Тернопільська ОДА в особі Управління 18 квітня 2019 року провела конкурс на право здійснювати перевезення пасажирів у ряді

внутрішньообласних маршрутів загального користування, зокрема і на маршруті Михайлівка-Борщів-Тернопіль, рейси 961/962.

Свої конкурсні пропозиції на право здійснювати перевезення пасажирів на вищезазначеному об'єкті конкурсу подали два перевізники: ФОП Копанський І.І та ФОП Голованчук І.А.

Згідно протоколу засідання обласного комітету з організації та проведення конкурсів на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 18.04.2019 №2/19, з врахуванням бальної системи, ФОП Копанського Івана Івановича визнано переможцем конкурсу, а ФОП Голованчука Івана Анатолійовича таким, що посів друге місце. Переможцю надано право здійснювати пасажирські перевезення на автобусному маршруті Михайлівка-Борщів-Тернопіль, рейси 961/962 строком на 5 років.

Дане рішення було розміщене на офіційному веб-сайті Тернопільської ОДА 13.05.2019.

Згідно пункту 53 Порядку організатор перевезень на внутрішньообласних, внутрішньо-районних та міських автобусних маршрутах не пізніше десяти робочих днів з дня опублікування свого рішення на офіційному веб-сайті укладає з переможцем конкурсу договір згідно з обов'язковими та додатковими (за наявності) умовами конкурсу та додатковими умовами обслуговування маршруту, наданими перевізником-претендентом.

Проте, станом на даний час, такий договір з ФОП Копанським І.І., як переможцем конкурсу, не укладений, хоча перевізник звертався з проханням укласти договір і не відмовився від перевезень.

Листом від 05.08.2019 №728/01.07 Управління такі свої дії щодо не укладання договору пояснює тим, що у зв'язку із розглядом звернення Управління Служби безпеки України в Тернопільській області проводиться перевірка достовірності відомостей, поданих ФОП Копанським І.І. для участі у конкурсі.

Згідно пункту 29 Порядку для участі у конкурсі перевізник-претендент подає окремо щодо кожного об'єкта конкурсу документи, визначені статтею 46 Закону України "Про автомобільний транспорт", за формою згідно з додатками 1-4.

Перевірку поданих документів на відповідність обов'язковим і додатковим (за наявності) умовам конкурсу та наявності усіх документів, передбачених цим Порядком, проводить організатор перевезень.

Відповідно до пункту 37 Порядку достовірність інформації, викладеної у заяві та документах, визначених пунктом 29 цього Порядку, перевіряється організатором та/або робочим органом не пізніше ніж за два дні до дати проведення конкурсу.

Пунктом 14 Порядку передбачено, що для підготовки інформації про відповідність технічного стану автобусів претендента умовам перевезень та відповідність претендента вимогам нормативно-правових актів у сфері безпеки дорожнього руху організатор не менш як за дев'ять робочих днів до дати проведення конкурсу надсилає список перевізників-претендентів на відповідний конкурс до Національної поліції та територіального органу з надання сервісних послуг МВС.

Під час проведення конкурсу представники організатора та органів державного контролю, які входять до складу конкурсного комітету, відповідно до їх компетенції надають інформацію про діяльність перевізника-претендента.

Представники органів державного контролю несуть персональну відповідальність за достовірність поданої інформації відповідно до законодавства.

Відповідно до пункту 55 Порядку у разі підтвердження інформації про факт подання перевізником-претендентом недостовірних відомостей для участі у конкурсі з перевезення пасажирів організатор зобов'язаний забезпечити дострокове розірвання договору з автомобільним перевізником - переможцем конкурсу та укласти договір з автомобільним перевізником, який за результатами проведення конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, на строк дії договору, який було розірвано.

Враховуючи вищезазначене, організатор конкурсу повинен проводити перевірку достовірності інформації, викладеної у заяві та документах, на стадії підготовки конкурсу.

У разі підтвердження інформації про факт подання ФОП Копанським І.І. недостовірних відомостей, після оголошення результатів конкурсу, організатор повинен був розірвати з ним договір і укласти договір з ФОП Голованчуком І.А., як таким що посів друге місце.

За інформацією Управління станом на даний час, послуга з перевезення пасажирів на автобусному маршруті Михайлівка-Борщів-Тернопіль, рейси 961/962 не надається.

Листом від 05.09.2019 №1/4-177 ТОВ «Тернопільавтотранс 16100» повідомило, що на автобусному маршруті загального користування Михайлівка-Борщів-Тернопіль, рейс 877 послугу з перевезення пасажирів надає ФОП Саянчук В.І., а на маршруті Борщів-Тернопіль, який частково співпадає з маршрутом Михайлівка-Борщів-Тернопіль – ПП «Терновояж» та ТОВ «Борщівське автотранспортне підприємство 16138».

Таким чином, з моменту оголошення переможця конкурсу на перевезення пасажирів на зазначеному маршруті пройшло понад чотири місяці, проте, жоден перевізник не має можливості здійснювати свою підприємницьку, ліцензовану діяльність у зв'язку із не укладанням організатором конкурсу договору, і як наслідок конкурувати з іншими перевізниками на вищезазначеному маршруті або на маршрутах, які співпадають частково.

Зазначене також може впливати на якість послуг перевізників та обмежувати вибір споживачів.

У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монополією становителем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.

Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.

Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, вжиття заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами державної влади. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи влади зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.

Згідно частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", будь-які дії чи бездіяльність органів влади, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, визнаються антиконкурентними діями.

Дії Управління, які полягають у неукладенні договору про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування Михайлівка-Борщів-Тернопіль з перевізником, який згідно чинного законодавства повинен надавати дані послуги, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" у вигляді антиконкурентних дій органів влади, які можуть призвести до недопущення та обмеження конкуренції.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", статтями 7,14 Закону України "Про Антимонопольний Комітет України" та пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України **рекомендує** :

Управлінню регіонального розвитку, інфраструктури та дорожнього господарства Тернопільської обласної державної адміністрації (місцезнаходження: вул. Грушевського, 8, м. Тернопіль, 4600, ідент. код 41368668) вжити заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом укладання договору про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального

користування Михайлівка-Борщів-Тернопіль з перевізником, який згідно чинного законодавства повинен надавати дані послуги.

Рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду.

Про результати їх розгляду повідомити територіальне відділення до 20 вересня 2019 року, надавши підтверджуючі документи.

За умови виконання положень рекомендацій провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

В. о. голови територіального відділення –
голова адміністративної колегії

Н.Є. Черномаз